raadsvoorstel

Agendapunt 2024, nr. III-05
Zaaknummer 2249765
Te behandelen door E.S.F. Schepers-Janssen

Onderwerp: Jaarverslag LerenWerkt leer-kwalificatieplicht en RMC 2022-2023

Aan de raad,

Inleiding
Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet informeren burgermeester en wethouders de raad jaarlijks over de resultaten betreffende de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht en RMC van het afgelopen schooljaar.
Het jaarverslag is een gezamenlijk verslag van de negen gemeenten die onderdeel uitmaken van de RMC regio en het RMC, samenwerkend onder LerenWerkt.

Voorstel
Het regionaal LerenWerkt jaarverslag leer- en kwalificatieplicht en RMC 2022-2023 voor kennisgeving aan te nemen.

Relatie met (huidig) beleid
-

Beoogd(e) effect(en)
• Te voldoen aan de wettelijke verplichting (artikel 25 Leerplichtwet 1969).
• Voorkomen van verzuim en voortijdig schoolverlaten.
• Inzicht bieden in problematiek van het schoolverzuim/schoolproblemen en de wijze waarop de gemeente daar mee omgaat.

Argumenten

De rapportages en resultaten zijn opgenomen in één jaarverslag
Het jaarverslag LerenWerkt is een gezamenlijke verantwoording van leerplicht van negen Achterhoekse gemeenten en het RMC. Het is een regionale afspraak één gezamenlijk verslag te maken. Leerplichtambtenaren van genoemde gemeenten en het RMC werken samen aan het terugdringen van schoolverzuim en schooluitval in de regio Achterhoek. Doel is dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen.

Regionale trends verzuim en vrijstellingen
Het aantal meldingen relatief verzuim is toegenomen. Onder relatief verzuim valt:
* Wettelijk verzuim: ongeoorloofd verzuim van 16 uur in een periode van 4 weken;
* Langdurig relatief verzuim: ongeoorloofd verzuim langer dan 4 weken;
* Luxe verzuim: zonder toestemming van schoolleiding afwezig buiten de schoolvakanties;
* Overig verzuim: zorgelijk ongeoorloofd verzuim.

De stijging wordt mede verklaard doordat steeds meer jongeren worstelen met psychische klachten. De effecten van corona wordt gezien als (een van de) achterliggende oorzaken.
In de regio zien we ten opzichte van schooljaar 2021-2022 een stijging van alle vormen van verzuim. Vooral het aantal kinderen en jongeren zonder schoolinschrijving (absoluut verzuim) valt op. Belangrijkste oorzaak van deze stijging is de grote toestroom vluchtelingen, onder andere uit Oekraïne.

Naast het AZC in Winterswijk, zijn er noodopvanglocaties geopend in Doetinchem en Lichtenvoorde. Het onderwijs was niet op de toestroom voorbereid en er was voor de kinderen/jongeren niet direct plek op een school. Zodra het mogelijk was, zijn de jongeren bij een school ingeschreven, maar ook een deel van hen zijn uit de regio vertrokken. De ISK in Winterswijk is verdubbeld in het aantal leerlingen. De leerlingen uit de noodopvanglocatie in Lichtenvoorde kregen onderwijs op Het Pyriet in Winterswijk. Mede door het personeelstekort ontstond er een wachtlijst bij de ISK in Winterswijk.

De stijging van het luxeverzuim (vakanties buiten de formele schoolvakanties om) komt doordat ouders sinds corona meer ruimte nemen hiervoor.

Meer meldingen is niet alleen maar negatief: een deel van de toename wordt verklaard door preventieve inzet van de leerplichtambtenaar in de regio. Scholen hebben meer aandacht voor verzuim.
Bij de verzuim aanpak 18+ zien we ook een toename van het aantal meldingen. Binnen deze meldingen wordt er door MBO scholen meer gekozen voor "geen actie gewenst". Dit is een punt van zorg. LerenWerkt voert op verschillende niveaus gesprekken met het MBO om dit te verbeteren.

In de regio zien we een lichte daling van het aantal toegekende vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a (vanwege psychische/lichamelijke beperkingen).
In tegenstelling tot landelijke cijfers, zien wij in de regio Achterhoek een (lichte) daling van het aantal toegekende vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b (bedenken over de richting van het onderwijs). Dit aantal verschilt sterk per gemeente.
Doordat reizen na de coronaperiode weer mogelijk is, zijn er meer vrijstellingen toegekend op grond van artikel 5 onder c (ingeschreven in onderwijs buiten Nederland). Daarnaast is deze vrijstelling verleend aan Oekraïense jongeren, omdat zij online onderwijs volgden verzorgd door het thuisland.

Lokale trends verzuim en vrijstellingen

Absoluut verzuim	***2021-2022***	***2022-2023***
Primair onderwijs	*0*	*23*
Voortgezet onderwijs	*2*	*11*
Middelbaar beroepsonderwijs	*2*	*2*

Relatief (wettelijk) verzuim	**2021-2022**	***2022-2023***
Primair onderwijs	8	2
Voortgezet onderwijs	22	37
Middelbaar beroepsonderwijs	31	35

Luxe verzuim	**2021-2022**	***2022-2023***
Primair onderwijs	0	2
Voortgezet onderwijs	0	1
Middelbaar beroepsonderwijs	0	0

Overig verzuim	**2021-2022**	***2022-2023***
Primair onderwijs	5	3
Voortgezet onderwijs	28	24
Middelbaar beroepsonderwijs	6	22

Informatie en advies	**2021-2022**	***2022-2023***
Primair onderwijs	8	0
Voortgezet onderwijs	42	0
Middelbaar beroepsonderwijs	0	0

Toelichting op bovenstaande gegevens:
Eerder is geschreven dat er grote toename te zien is in absoluut verzuim meldingen, wat wordt verklaard door de nieuwkomers. In tabellen hierboven is het aantal nieuwkomers niet meegenomen in de telling. Voor het schooljaar 2021-2022 zijn er geen exacte gegevens bekend op lokaal niveau. Voor het schooljaar 2022-2023 is bekend dat dit in Winterswijk 66 meldingen zijn geweest. Dit hoge aantal is te verklaren door het AZC in Winterswijk. Na plaatsing op het AZC in Winterswijk is er tijd nodig om een jongere in te schrijven bij een school. Een aantal van deze jongeren staat op de wachtlijst van ISK.

Opvallend is dat er in het schooljaar 2022-2023 geen informatie en advies meldingen zijn geregistreerd.

Vrijstelling van inschrijving onderwijs	2021-2022	2022-2023
5 onder a (psychisch/lichamelijk beperking)	8	4
5 onder b (bedenkingen over de richting van het onderwijs)	20	18
5 onder c (onderwijsinschrijving in het buitenland)	1	4
Artikel 15 (volgen van ander onderwijs)	2	2

Toelichting op bovenstaande gegevens:
Deze aantallen zijn passend bij de regionale ontwikkelingen.
De vrijstelling 5 onder b behoeft wat meer toelichting. In de hele regio zijn er in 2021-2022 51 vrijstellingen 5 onder b afgegeven. 18 hiervan zijn afkomstig uit Winterswijk. Het aantal vrijstellingen 5 onder b in Winterswijk wordt verklaard doordat in Winterswijk meerdere gezinnen wonen met een relatief veel aantal kinderen, waarvan alle kinderen een vrijstelling hebben.

RMC
In het schooljaar 2022-2023 ontving LerenWerkt van 1.345 jongeren een melding van schooluitschrijving. Deze groep wordt ‘nieuwe vsv’ers’ genoemd. 168 leerlingen hiervan zijn woonachtig in Winterswijk.
Naast de nieuwe vsv-meldingen zetten de RMC-consulenten zich ook in voor jongeren die in voorgaande schooljaren (vóór 1 augustus 2022) het onderwijs hebben verlaten en nog geen schoolinschrijving, startkwalificatie of baan hebben (oud-vsv’ers). De RMC-consulent volgt hen totdat zij 23 jaar worden. Het gaat om 3.860 jongeren, waarvan 451 uit Winterswijk.

Naar aanleiding van de enorme stijging van het aantal vsv’ers in Nederland heeft de minister een Aanvalsplan VSV aangekondigd met onder andere de volgende maatregelen: meer instroommomenten op het mbo en intensievere begeleiding voor kwetsbare groepen, zoals nieuwkomers, mbo 2-leerlingen en deelnemers van vavo. Ook de Wet van school naar duurzaam werk, opgesteld door het ministerie van OCW en het ministerie van SZW, is onderdeel van het plan.
LerenWerkt, de onderwijsinstellingen en de Arbeidsmarktregio Achterhoek trekken steeds meer met elkaar op. In de uitvoering vinden professionals uit onderwijs en werk elkaar steeds beter. Ook participeren ze in elkaars projecten en denken ze met elkaar mee, bijvoorbeeld op het gebied van transitieroutes van school naar werk en directe ondersteuning van jongeren in de vorm van lifecoaching en ZEG Achterhoek. De nieuwe Wet Van school naar duurzaam werk (beoogde ingangsdatum 1-8-2025) heeft gevolgen voor onze taken. De doelgroep wordt groter: de leeftijd gaat van 23 naar 27 jaar en ook de pro- en vso-leerlingen gaan tot onze doelgroep behoren. De nieuwe wet geeft ons kansen om de samenwerking voort te zetten. LerenWerkt streeft naar een gezamenlijk plan voor jongeren per 2025 waarin de nieuwe taken een plek krijgen.

De nieuwe wetgeving was ook aanleiding om de naam RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) te herzien. Voor jongeren was deze naam verwarrend. Na onderzoek onder de doelgroep is gekozen voor de naam Doorstroompunt. Deze naam wordt ook doorgevoerd in de wet- en regelgeving. Onze RMC-consulenten heten vanaf dit schooljaar consulent Doorstroompunt. In onze regio blijft LerenWerkt de vertrouwde naam.

Financiële aspecten/risico’s
N.v.t.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
Artikel 25 van de Leerplichtwet 1969.

Aspecten van duurzaamheid
N.v.t.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
Het jaarverslag wordt ter kennisname digitaal aangeboden aan alle directeuren, teamleiders en zorgcoördinatoren van de betrokken scholen. Het verslag wordt ook geplaatst op www.lerenwerkt.nu.

Vervolgprocedure/evaluatie
Met de artikel 25-opgave rapporteert iedere gemeente afzonderlijk aan het ministerie van OCW over de resultaten inzake handhaving van de leer- en kwalificatieplicht van het afgelopen schooljaar. Op basis van deze opgaven wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de landelijke resultaten inzake leerplicht.

Winterswijk, 5 februari 2024

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de loco-secretaris, de burgemeester,

M. Keur B.J.J. Bengevoord